

İSO Türkiye İmalat PMI Eylülde 52,8 oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Eylülde 52,8'e gerilemekle birlikte, yine de önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu. Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI Eylül verilerine göre de 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü, ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti. Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümede başı çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri gibi sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Üretim 10 sektörün sekizinde artış gösterirken, en hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşti. Üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Eylül 2020 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre Ağustosta 54,3 düzeyinde gerçekleşen manşet PMI Eylülde 52,8'e gerilemekle birlikte, önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu.

Covid-19 salgınında en kötünün geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin Eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste dördüncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte, büyüme Ağustosa göre hız kesti.

Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azaltmasına olanak sağladı. Diğer yandan, Türk lirasındaki zayıflık enflasyonist baskıların Eylülde de artmasına yol açtı. Girdi maliyetleri enflasyonu son iki ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son iki yılın en hızlı artışını kaydetti. Kur artışlarının ihracat pazarlarında rekabet gücünü desteklediği yönündeki firma bildirimleri, anketin görece pozitif bulguları arasında yer aldı. Bu arada, yeni siparişler ve üretim gereksinimlerindeki yükselişin yansıması olarak satın alma faaliyetleri son dört ay boyunca artış gösterdi. Bu arada, firmaların stok biriktirme konusundaki temkinli tutumunun devam etmesi ve üretimdeki büyümeyi desteklemek için girdilerin kullanılması, girdi stoklarının azalmasına yol açtı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Son PMI anketinden elde edilen en dikkat çekici gelişme, istihdam yaratma hızının güçlenmesi oldu. Covid-19 kaynaklı daralmanın ardından talepte yaşanan iyileşme sürecinin yansımaları olarak, imalatçıların istihdamı yeniden büyütme yönelimli yatırımlara istekli oldukları görülüyor. Bununla birlikte, üretim ve yeni siparişlerdeki artış ivme kaybederken salgın tehdidi de devam ediyor. Firmalar, toparlanmanın sürebilmesi için yılın son çeyreğinde de eğilimlerin pozitif kalmasını ümit ediyor olacak.”

Sektörlerin çoğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI Eylül verilerine göre de anket kapsamında takip edilen 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü, ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti. Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümenin başını çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri sektörleri gibi daha çok tüketiciye yönelik çalışan sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Eylülde üretim 10 sektörün sekizinde artış gösterdi ve bu sayı ağustos ayına göre değişmedi. En hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşirken, üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu. Üretimdeki eğilimler genel olarak yeni siparişlerle uyumlu seyretti.

Ana metal sektörünün yeni siparişlerinde Ocak 2016'dan bu yana rekor artış gerçekleşirken, bu sektörü az farkla kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri takip etti. Eylülde yurt dışından alınan yeni siparişlerin arttığı sektörler azınlıkta kaldı ve bu durum toplam yeni siparişleri zayıflatmayı sürdürdü.

Yine 10 sektörün sekizi, üçüncü çeyreğin sonunda istihdam artışı kaydetti. Ağaç ve kağıt ürünleri sektöründe çalışan sayısı genel olarak yatay seyrederken istihdam azaltan tek sektör gıda ürünleri oldu. Operasyonel kapasitedeki artış, firmaların birikmiş işler üzerinde çalışmasına olanak sağladı.

Büyük ölçüde Türk lirasındaki zayıflığın yansıması olarak, girdi maliyetleri tüm sektörlerde sert şekilde artmaya devam etti ve sektörlerin çoğunda enflasyon austos ayına göre hızlandı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu da sektörlerin çoğunluğunda hızlandı.